

Методичне забезпечення впровадження прогностичної моделі розвитку початкової освіти в освітню практику

Цимбалару А. Д., д-р пед. наук

Однією з провідних умов розвитку системи шкільної освіти є ефективність упровадження обраних або побудованих педагогами прогностичних моделей. Аналіз й узагальнення представлених у фаховій літературі процесуальних схем упровадження педагогічних об'єктів дав можливість визначити етапи впровадження прогностичної моделі розвитку початкової освіти: підготовчий, реалізаційний і підсумковий.

Реалізація підготовчого етапу передбачає проведення низки заходів з вироблення ціннісно-сміслових орієнтирів розвитку початкової освіти (засідання педагогічної, піклувальної й батьківської рад та батьківські збори) і підготовки

вчителів до впровадження прогностичної моделі розвитку початкової освіти та її функціонування (лекції, семінари-практикуми за розробленими програмами) з відповідними методами й техніками.

Основний етап методичної схеми — реалізаційний. Його реалізація передбачає такі процедури: розроблення стратегії, планування роботи, розроблення методики визначення ефективності впровадження субмоделі, побудова субмоделі розвитку початкової освіти, її оцінювання й пілотування, розроблення програми впровадження й забезпечення умов ефективності, впровадження субмоделі, визначення ефективності, оформлення й оприлюднення результатів впровадження, рефлексивний аналіз. Вибір кожної процедури зумовлений специфікою моделі — складністю, динамічністю, прогностичністю тощо. Подані процедури упровадження моделі пов'язані між собою нелінійно. Це дає змогу забезпечити прогностичним компонентам, що впливають на формування образу майбутнього результату, таку якість, як вірогідність, на відміну від обов'язковості, що створює умови для проявів творчої активності педагогів й урахування динамічності об'єкта. Для їх реалізації діяльність педагогів організовується через такі форми науково-методичної роботи, як творча майстерня (група), методичне об'єднання вчителів початкової школи (кафедра) і школа передового досвіду.

Підсумковий етап реалізується шляхом організації й проведення розширеного засідання методичної ради (ухвалює рішення про продовження чи припинення упровадження моделі) і роботи школи передового досвіду (оприлюднює результати роботи з упровадження й забезпечення режиму функціонування моделі).

На кожному з етапів відбувається формування певних умов, які сприяють ефективності впровадження прогностичної моделі розвитку початкової освіти. Так, на підготовчому етапі створюються соціально- й організаційно-педагогічні умови. На другому — організаційно-педагогічна (охоплює всі процедури), психолого-педагогічна, дидактична й ергономічна (процедури розроблення, пілотування й упровадження субмоделі). На підсумковому етапі створюється організаційно-педагогічна умова, яка сприяє логічному завершенню роботи.